

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ

Ενημερωτικό δελτίο • Οκτώβριος 1986 • Αριθμ. φύλλου 3

730 06 Κολυμπάρι Χανιά - GREECE

QUO VADIS, EUROPA?

Ο Δίας, «πατέρας των θεών και των ανθρώπων», μεταμορφώθηκε κατά το μύθο σε ταύρο — σύμβολο ιερό της πίστης και της δύναμης των προγόνων μας — κι ἔφερε την Ευρώπη στην Κρήτη, περνώντας πάνω από την πλατιά, γαλάζια θάλασσα της Μεσογείου. Από τη συν-ουσία εκείνη του ανθρώπινου και του θείου γεννήθηκε ένας πολιτισμός, που σκόρπισε αγλαούς τους καρπούς του αγαθού, του κάλλους και του φωτεινού στοχασμού στη Χώρα και στην Ήπειρο μας. 'Υστερ' από πολλούς αιώνες η δύναμη, αυτονομημένη από τη θεότητα, υπόταξε τους λαούς αυτού του χώρου στη σιδερένια και τυραννική PAX ROMANA. Και τότε ένας Μακεδόνας, εκπροσωπώντας τη βασανισμένη και απελπισμένη Ευρώπη, εμφανίζεται σε όραμα νυκτερινού του Παύλου, του αποστόλου της καλής αγγελίας, και τον παρακαλεί στο όνομα των τότε και των μελλοντικών γενεών της Ευρώπης: «διαβάς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν» (Πράξ. 6, 9).

Δύο χιλιάδες χρόνια από τότε ηχεί και πάλι γιορδός ο στεναγμός των λαών μιας Ευρώπης, ερειπωμένης από δυο ανθρωποκτόνους πολέμους, που ήταν ίδια προκάλεσε, κομματιασμένης σε πολωτικές αντιπαλότητες συμφερόντων και ιδεών. Το ίδιο ή και περισσότερο «καθημαγένε» και «συντετριμένο» και το «σώμα του Χριστού» — η Εκκλησία — στην Ευρώπη και στον κόσμο, αποζητά διέξodo και προοπτική. Το 1948, με ευρωπαϊκή κυρίως πρωτοβουλία, ιδρύεται το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών (Π.Σ.Ε.) και λίγο αργότερα, το 1959, το Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (ΚΕΚ). Στόχος βασικός και των δύο οικουμενικών οργάνων η αφύπνιση της συνείδησης των Χριστιανών, η μετάνοια και η ανακαίνιση της ζωής τους και η υπακοή στο θέλημα του Θεού, που απαιτεί ενότητα και στράτευση από κοινού στη διακονία του ανθρώπου και της κτίσης ολης, που στενάζουν και κραυγάζουν και πάλι: «διαβάς... βοήθησον ἡμῖν». Το 1979, είκοσι χρόνια μετά την ίδρυση του ΚΕΚ, οι εκπρόσωποι των Εκκλησιών - Μελών του συγκεντρωθήκαμε στην Κρήτη και αναζητήσαμε τρόπους ενεργότερης παρουσίας της Εκκλησίας — «ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Ἅγιου Πνεύματος» — στη ζωή της Ευρώπης. Τον περασμένο Σεπτέμβριο οι αντιπρόσωποι των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών συναντήθηκαμε και πάλι, αυτή τη φορά στη Σκωτία (βλπ. λεπτομέρειες σε άλλη στήλη). Και το ερώτημα που κυριάρχησε ήταν: «Ενιαυτός του Κυρίου 2.000 - Quo vadis, Europa?».

Με τις εισαγωγικές ομιλίες τους ο Σοβιετικός επιστήμονας Anatoli Koutzenkov και ο Ολλανδός Καθηγητής και Βουλευτής Bas de Gaay Fortman έδωσαν τις δικές τους απαντήσεις στο ερώτημα «Ποιό πηγαίνεις, Ευρώπη;» Τόσο οι εισηγήσεις, όσο και η συζήτηση που ακολούθησε, υπήρξαν διαφωτιστικές για την στροφή από τη σημερινά αδιέξοδα; Είναι αυτή η αντιπαράθεση των δύο κόσμων ο μοναδικός μοχλός, που κινεί την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια Ιστορία ή πρέπει να συνεκτιμήθουν και άλλοι παράγοντες, που συνδιαμορφώνουν το σύγχρονο πολιτισμό και την πορεία του κόσμου; Υπάρχουν ακόμη ισχυρές καταβολές στην Ευρώπη το δρόμο προς ένα σταθερό και πιο ανθρώπινο μέλλον; Μήπως και ο πολιτισμός στην αντίπερα όχθη δεν έχει ευρωπαϊκές ρίζες, ικανές να θρέψουν από κοινού ένα δέντρο με καρπούς εμπιστοσύνης, φιλίας και συνεργασίας;

Μετάλλιο Η' Γενικής
Συνελεύσεως ΚΕΚ.

Όπως ήταν φυσικό, η σκέψη όλων επικεντρώθηκε τελικά στις ευθύνες και τις υποχρεώσεις της Εκκλησίας κατά την τόσο κρίσιμη και αποφασιστική αυτή καμπή στη ζωή της Ευρώπης και του κόσμου όλου. Σε μια σύντομη παρέμβασή μας υποστηρίζαμε την πεποίθηση, πως όσο δυσοίωνα και αν είναι τα πράγματι αποκαλυπτικά σημεία των καιρών, οι μελλοντολόγοι που προβλέπουν ως επερχόμενη τη συντέλεια των αιώνων, δεν πρέπει να λησμονούν την απάντηση του Χριστού στην εναγώνια απορία των μαθητών του – και τη δική μας! – ως προς το χρόνο αυτής της συντέλειας: «ούχι ύμων έστιν γνῶναι χρόνους ἡ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἴδιᾳ ἔξουσίᾳ» (Πράξ. 1, 7).

Στη συνέχεια θέσαμε στον Anatoli Koutzenkov ένα ερώτημα, που καταγράφομε εδώ κάπως εκτενέστερα. Το ερώτημα υπαγορεύεται από τον παρακάτω συσχετισμό γεγονότων και προοπτικών: Η Ρωσική Επανάσταση του 1917, επιβάλλοντας στην ορθόδοξη Ανατολή τον υλισμό που είχε προετοιμάσει η «πεφωτισμένη» Δύση, επιχείρησε να μεταθέσει την ανθρωπότητα από τη θεοκεντρική τροχιά της Ιστορίας σε μια πορεία σταδιακής (για λόγους τακτικούς), πλην προγραμματισμένης, μεθοδικής και επίμονης απομάκρυνσης από το Θεό. Ένα χρόνο αργότερα, το 1918, κατά την έξοδο της Ευρώπης από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, ο γερμανός φιλόσοφος της Ιστορίας και του Πολιτισμού Oswald Spengler δημοσίευσε το πολύκροτο έργο του DER UNTERGANG DES ABENDLANDES. Συνεπής προς τη βασική θεωρία του πως η διάρκεια ζωής κάθε ανώτερου πολιτισμού δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από χίλια χρόνια, υποστήριξε πως ο δυτικός πολιτισμός είχε φθάσει πια στην εποχή του «χειμώνα» και έβαινε σταθερά προς το τέλος του.

Λίγο νωρίτερα ο τραγικός συμπατριώτης του Friedrich Nietzsche νόμιζε πως έβλεπε με διαύγεια το επερχόμενο «λυκόφως των Θεών». Παρ' όλα αυτά και ιδίως παρά τη θεωρία και την πράξη της Ρωσικής Επανάστασης, ο κατά το άλλα σκεπτικιστής Spengler, αν και δεν έτρεφε ιδιαίτερη συμπάθεια για το Χριστιανισμό και μάλιστα για την Ορθοδοξία, διατύπωσε κατηγορηματικά την πρόβλεψη, πως «**η επόμενη χιλιετία ανήκει στο Χριστιανισμό του Ντοστογιέφσκη!**» Σύμφωνα με τον Spengler πάντα, ο Χριστιανισμός αυτός ήταν το ακριβώς αντίθετο από το Χριστιανισμό του «δυτικόπληκτου» Τολστόη. Η οικοδόμηση της Πετρούπολης – του συμβόλου της εισβολής της Δύσης στην Ανατολή –, ήταν «η πρώτη πράξη του Αντίχριστου». Και η έσχατη συνέπεια αυτού του «Πετρινισμού» ήταν «ο ακρότατος εξευτελισμός του Μεταφυσικού από το Κοινωνικό» – το ιδεώδες του «επαναστάτη» Τολστόη (και μιας μεγάλης μερίδας σημερινών Ευρωπαίων, που αποδέχονται την αθεϊστική εκκοσμίκευση, δηλ. την ολοκληρωτική απορόφηση του ανθρώπου από το Κοσμικό). Το ιδεώδες αυτό είναι κατά τον Spengler μια βαθιά «παρανότηση», μια τερατόμορφη «παραμόρφωση» και, φυσικά, διαμετρικά αντίθετο από το δράμα του «αγίου» Ντοστογιέφσκη, που απενίζει πέρα από τα εκάστοτε αιτήματα του Κοινωνικού, το οποίο ευτελίζει με την απόλυτη προσήλωσή του στα επουράνια.

Ανεξάρτητα από το αν συμφωνεί κανείς ή όχι με μια τόσο πολωτική αντιπαράθεση των δύο κορυφαίων συγγραφέων, γεγονός αναμφισθήτο είναι, ότι στο έργο του Ντοστογιέφσκη εκφράζεται αυθεντικά το πνεύμα του Ευαγγελίου, που διασώζεται, βιώνεται και μαρτυρείται στη ζωή της Ορθοδοξίας. Από την άποψη αυτή δεν είχε ίσως άδικο ο Spengler, όταν έγραφε, πως ο Τολστόη αντιπροσωπεύει το απερχόμενο, ο Ντοστογιέφσκη, αντίθετα, το ερχόμενο! Μπορεί! Ρωτούμε όμως: Πόσο απέχουν το ένα από το άλλο; Πόσο μπορεί να υπάρξει το δεύτερο, χωρίς το πρώτο; Ο Ιβάν Καραμάζοφ λέει κάποια στιγμή στον αδελφό του Αλίσσα: Θα ταξιδέψω στην Ευρώπη. Γνωρίζω πως πηγαίνω σε ένα νεκρό ταφείο. Γνωρίζω όμως επίσης, πως πρόκειται για το πιο σεβάσιμο, το πιο πολύτιμο νεκροταφείο...

Με αυτά τα δεδομένα ρωτήσαμε το σοβιετικό επιστήμονα: Νομίζετε πως έχει μέλλον η Ευρώπη, χωρίς αυτό το «νεκροταφείο», αλλά και χωρίς το Χριστιανισμό του Ντοστογιέφσκη, χωρίς τον αγαθό Αλίσσα; Η απάντηση του Anatoli Koutzenkov υπήρξε σαφής: Η Ευρώπη, στην ιστορική της διάσταση και στη σύγχρονη μορφή της, παρουσιάζει πολυμορφία, που θα πολλαπλασιαστεί στο προσεχές μέλλον. Κάτω από την πολυμορφία όμως αυτή υπάρχει μια ενδότερη ενότητα. Και η ενότητα αυτή δεν εκφράζεται μόνο στον πολιτισμό και στη φύση της Ευρώπης, στον αέρα και τη βροχή της, στην κοινή της μοίρα. Εκφράζεται προπαντός στις θεμελιώδεις η θικές αρχές της. Αν αυτές χαθούν, η καταστροφή θα είναι μεγαλύτερη από εκείνη ενός πυρηνικού ολοκαυτώματος. Δικαιολογημένη λοιπόν η ανησυχία μας για την αύξηση της ανηθικότητας στη σκέψη καὶ στη ζωή της Ευρώπης. Στο ερώτημα, επομένως, ποιος δρόμος οδηγεί σε ένα ασφαλές μέλλον την Ευρώπη, η απάντηση είναι μια και μοναδική: ο δρόμος της η θική! Γ' αυτό και δεν μπορεί να απορρίψει η Ευρώπη την ηθική επιταγή του Ντοστογιέφσκη· ο λόγος του διατηρεί την ισχύ του!

Ο Καθηγητής Fortman, εξειδικεύοντας το πρόβλημα, τόνισε: 'Όποιος διασχωρίζει την πολιτική από την ηθική, αστοχεί και στα δυο! Θυμήθηκα μια συζήτησή μου το καλοκαίρι του 1977 στην Ο.Α.Κ. με το Φρανσουά Μιτεράν γύρω από το ρόλο του προφήτη και του πολιτικού στην ιστορία της ανθρωπότητας. Όπως διαβάσαμε στις εφημερίδες, ο Γάλλος Πρόεδρος δήλωσε πρόσφατα, πως η χώρα του «χρειάζεται σήμερα περισσότερο παρά ποτέ την εξουρανών βοήθεια». Η διάγνωση αυτή και ομολογία ισχύει σήμερα για όλη την Ευρώπη και τον κόσμο!

Α.Κ.Π. - δοκιμή

ΣΥΝΕΔΡΙΑ Γ' Ζητήνου 1986

ΙΟΥΛΙΟΣ

799 26 / 6 - 17 / 7: **Εναλλακτικός Τουρισμός** (Β' Ομάδα). Πρβλ. αριθμ. 771.

800 2 - 5: **Ο εκπαιδευτικός και η επαγγελματική και πρωτευτική του εξέλιξη**

Διεθνές Παιδαγωγικό Συνέδριο υψηλού επιστημονικού επιπέδου. Για την οργάνωσή του συνεργάσθηκαν η Ο.Α.Κ., η Διεθνής Εταιρεία Έρευνας για το πρόσωπο του εκπαιδευτικού, το Πανεπιστήμιο Κρήτης (υπεύθυνος ο Καθηγητ. Μ. Κασσωτάκης, μέλος του Δ. Συμβουλίου της Ο.Α.Κ.), το Πανεπιστήμιο Πατρών (Καθηγ. Α. Κοσμόπουλος) και η Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδας (Κ. Μάνος). Πήραν μέρος Καθηγητές Πανεπιστημίων και άλλοι ειδικοί από την Αμερική, Ασία, Αφρική και Ευρώπη και έγιναν σημαντικές ανακοινώσεις, που αφορούσαν κυρίως στους εξής κύκλους θεμάτων:

- Ποια είναι τα στάδια, από τα οποία περνά ο εκπαιδευτικός κατά την εξέλιξή του και ποιοι οι σημαντικότεροι παράγοντες που διαμορφώνουν την προσωπικότητά του και το ρόλο του ως επαγγελματία;
- Πώς συνειδητοποιεί το ρόλο του και την αποστολή του μέσα στο κοινωνικό σύνολο;
- Ποιες αντιστάσεις παρουσιάζει ο ίδιος ο εκπαιδευτικός στην εκπαιδευτική και κοινωνική αλλαγή;
- Πώς πρέπει να διαμορφωθεί η εκπαίδευση του διδακτικού προσωπικού, για να βοηθήσει το δάσκαλο να είναι αποτελεσματικότερος σήμερα και να βρει κι ο ίδιος τον εαυτό του σωστότερα;

801 3 - 17: **Εναλλακτικός Τουρισμός** (Γ' Ομάδα). Πρβλ. 771.

802 8: **Η Κρήτη και η Ευρώπη**

Ημερίδα με ομάδα Γερμανών Βουλευτών και Δημάρχων. Έγινε ενημέρωση για την ιστορία και τον πολιτισμό της Κρήτης και συζητήθηκαν σύγχρονα προβλήματα (μετανάστευση - παλινόστηση, Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα κ.α.).

803 10: **«Ως ωραία γερόντων σοφία»** (Σ. Σειρ. 25, 5)

Μια όμορφη μέρα με 200 γέροντες και γερόντισσες από τις Αρχάνες Ηρακλείου. Τους συνόδευαν ο Δήμαρχος Ν. Καλοχριστιανάκης και υπεύθυνοι του τοπικού ΚΑΠΗ. Η αναστροφή με τα σεβάσμια γηρατειά αποδείχτηκε ακόμη μια φορά διδακτική για μας τους νεότερους!

804 13: **Η Κρήτη και η Ευρώπη**

Ημερίδα με νέους και νέες - παιδιά Ελλήνων μεταναστών σε Χώρες της Δυτ. Ευρώπης, που παρακολούθησαν ειδικό επιμορφωτικό πρόγραμμα της Αγροτ. Τράπεζας με υπεύθυνη τη Μαρία Σαριδάκη.

805 14 - 24: **Ζώσα Ορθοδοξία**. Πρβλ. 792.

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για Καθηγητές και φοιτητές της Ρωμαιοκαθολικής Σχολής του Graz Αυστρίας. Το πρόγραμμα οργανώθηκε σε συνεργασία με τον Υφηγητή Γρ. Λαρεντζάκη, που διδάσκει ορθόδ. θεολογία στην παραπάνω Σχολή.

806 17 - 31: **Εναλλακτικός Τουρισμός** (Δ' Ομάδα). Πρβλ. 771.

807 17 / 7 - 7 / 8: **Εναλλακτικός Τουρισμός** (Ε' Ομάδα). Πρβλ. 771.

808 19: **Δόξασόν σου το όνομα**. Πρβλ. 765.

Πήραν μέρος άνθρωποι της περιοχής που φέρουν το όνομα Ηλίας. Υπεύθυνος ο π. Εμμ. Τζατζάνης.

809 21: **Η Κρήτη σήμερα**

Ημερίδα με ομάδα νέων από το Δυτ. Βερολίνο.

810 26 - 27: **Στοργή για τα «γονικά» μας**.

Ενημερωτικό πρόγραμμα για μέλη του Συλλόγου Κισαμιτών - Σελινιωτών Ηρακλείου.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

811 31 / 7 - 14 / 8 **Εναλλακτικός Τουρισμός** (ΣΤ' Ομάδα). Πρβλ. 771.

812 4: **Η Ορθοδοξία σήμερα**

Ημερίδα με ομάδα από τη Βυρτεμβέργη.

813 5: **«Ως ωραία γερόντων σοφία»**. Πρβλ. 803.

Ημερίδα με μέλη του ΚΑΠΗ Περάματος Ρεθύμνου.

814 7 - 28 **Εναλλακτικός Τουρισμός** (Ζ' Ομάδα). Πρβλ. 771.

815 14 - 28: **Εναλλακτικός Τουρισμός** (Η' Ομάδα). Πρβλ. 771.

816 15 - 18: **Α' Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Αποδήμων Κρητών**

Κατά το τελευταίο Παγκόσμιο Συνέδριο Κρητών (Ο.Α.Κ., Αύγουστος 1985) ο Γεν. Δ/ντής του Ιδρύματός μας, με εκτενή εισήγησή του, πρότεινε νέες δομές για μια πιο αποτελεσματική συνεργασία των απανταχού της γης αποδήμων Κρητών. Ένα σκέλος της πρότασης αφορούσε στην οργάνωση περιφερειακών (κατά Ηπείρους) συνεδρίων, που θα ετοίμαζαν, με ώριμες προτάσεις, το κατά καιρούς Παγκόσμιο Συνέδριο. Οι Κρήτες της Δυτ. Ευρώπης υιοθέτησαν πρώτοι και εφάρμοσαν την πρόταση αυτή με το Συνέδριο αυτό, που οργάνωσαν η Ομοσπονδία Κρητικών Συλλόγων της Ομοσπ. Δημοκρατίας της Γερμανίας και του Δυτ. Βερολίνου, ο Σύλλογος Κρητών Βελγίου και η Ο.Α.Κ. Στην Τιμητική Επιτροπή μετείχαν ο Αρχιεπίσκοπος Κρήτης Τιμόθεος, οι Μητροπολίτες Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίος και Γερμανίας Αυγούστινος, οι Νομάρχες Κρήτης, οι Δήμαρχοι Αγ. Νικολάου, Ηρακλείου, Ρεθύμνου, Χανίων και ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Κρήτης (οι περισσότεροι πήραν μέρος και στο Συνέδριο). Την έναρξη των

εργασιών του Συνεδρίου κήρυξε ο Υφυπουργός Πολιτισμού Σ. Βαλυράκης. Χαιρετιστήρια μηνύματα απέστειλαν ο Πρωθυπουργός Α. Παπανδρέου, ο Υφυπουργός Πολιτισμού Γ. Παπανδρέου κ.α.

Τύπος από το χαιρετισμό εκπροσώπων της Εκκλησίας, της Πολιτείας, του Προέδρου της Παγκρητίου Αθηνών Γ. Πρασιανάκη κ.α., έκαμε γενική εισήγηση ο Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής Αλέξ. Παπαδερός και ακολούθησαν εισηγήσεις στα επιμέρους θέματα: 1. ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗ (Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίος). 2. ΟΙ ΚΡΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΣΗΜΕΡΑ (Ν.Μ. Νικηφοράκη - Κρητοπούλου, Λονδίνο, Γρ. Λαρεντζάκης, Graz Αυστρίας, Δ. Νικηφοράκης, Πρόεδρος Συλλόγου Κρητών Βελγίου, Δ. Παπαδάκης, Μόναχο, Ε. Παπαδάκης, Ντύσσελντορφ, Ζ. Ανωγειανάκης, Φραγκφούρτη, K. Dornbach, Βερολίνο, Γ. Αντωνακάκης, Στουτγάρδη, Γ. Τσικνάκης, Ηράκλειο, Γ. Ξενάκης, Μαγχάϊμ (οργανωτικά θέματα), Ε. Αφέντρας, Πανεπ. Κρήτης (εκπαίδευση Ελληνοπαίδων), Α. Τσουδερός, Πρόεδρος Δ.Σ EPT 1 (Μαζικά μέσα πληροφόρησης και Απόδημος Ελληνισμός). 3. ΕΟΚ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ (Ι. Σιώτης). 4. ΠΑΛΙΝΟΣΤΗΣΗ (L. Funke, εντεταλμένη της Γερμ. Κυβέρνησης για θέματα αλλοδαπών, Αντιγόνη Καραλή - Δημητριάδη, Γεν. Γραμματέας της Γραμματείας Αποδήμου Ελληνισμού, με ομάδα στελεχών της Υπηρεσίας της, M. Σαριδάκη, της ΑΤΕ). 5. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (Γ. Κουργιεράκης, Πρόεδρος Ομοσπονδίας και Αντιπρόεδρος Οργαν. Επιτροπής, I. Μιχελιούδακης, Νομαρχίας Χανίων, M. Τσουκνάκης, Αντιπρόεδρος Ομοσπονδίας, Π. Πολυχρονίδης, ΑΤΕ, και η Νομαρχης Ρεθύμνου B. Μοσιάλου). Μήνυμα του Μητροπολίτη Γερμανίας Αυγούστινου ανέγνωσε ο Πρωτοπ. I. Ψαράκης (Ντύσσελντορφ), ο οποίος έκαμε και εκτενείς παρεμβάσεις, όπως και πολλοί σύνεδροι. Ομάδα Κρητών Φοιτητών της Ευρώπης εξέθεσε τα ειδικά προβλήματά τους. Προβλήθηκε η ταινία «ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ» (σκηνοθεσία - παραγωγή: Γιώργος και Ηρώ Σγουράκη). Σε ιδιαίτερο τεύχος θα εκτυπωθούν τα Πρακτικά του Συνεδρίου, που, κατά κοινή ομολογία, υπήρξε από κάθε άποψη άρτιο και δημιούργησε ένα πρότυπο, χρήσιμο για ανάλογες πρωτοβουλίες.

817 18 - 23: Θάνατος και μεταθανάτια ζωή στη Δημοτική Ποίηση

Διεθνές Συνέδριο, που διοργανώθηκε από τη Διεθνή Λαογραφική και Εθνολογική Εταιρεία, το Πανεπιστήμιο Κρήτης (Καθηγ. B. Πουζνερ), την Ελληνική Λαογραφική Εταιρεία και την Ο.Α.Κ. Διαπρεπείς επιστήμονες από διάφορες χώρες έκαμπαν σημαντικές εισηγήσεις. Για το «Ριζίτικο» της

Κρήτης μίλησαν οι Στ. Αποστολάκης και Αλέξ. Παπαδερός. Μια συνεδρία έγινε στα Παλαιά Ρούματα Χανίων, όπου οι κάτοικοι φιλοξένησαν με εγκαρδιότητα τους συνέδρους.

818 27 - 29: Η ενορία σήμερα

Συμμετοχή χριστιανών από τη Θεσσαλονίκη (υπεύθυνος ο Αρχιμ. Γρηγόριος Μιχαηλίδης).

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

819 30 / 8 - 6 / 9: Συμπόσιο AMPERE

Διεθνές επιστημονικό Συνέδριο, που μελέτησε το θέμα: «Αποκατάσταση μαγνητικού συντονισμού σε στερεά κατάσταση χωρίς τάξη και βιολογικά συστήματα». Για την οργάνωση του Συνεδρίου συνεργάσθηκαν η Διεθνής Ένωση AMPERE, ο «Δημόκριτος» (υπεύθυνη κ. Φ. Μηλιά) και η Ο.Α.Κ.

820 11 - 15: Ξένη στρατιωτική παρουσία

Διεθνές Συνέδριο, που οργανώθηκε από το Διεθνές Γραφείο Ειρήνης (Γενεύη), και που ασχολήθηκε με την ξένη στρατιωτική παρουσία σε διάφορες χώρες του κόσμου. Πήραν μέρος πολλοί εκπρόσωποι κινημάτων ειρήνης και ειδικοί επιστήμονες. Στα πλαίσια του Συνεδρίου, το «ΑΚΡΩΤΗΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ» οργάνωσε στην περιοχή σειρά εκδηλώσεων, αφιερωμένων στη μνήμη του Ο. Πάλμε.

821 15 - 21: Β' Διεθνές Συμπόσιο Εντομολογίας

Διεθνές επιστημονικό Συμπόσιο, κατά το οποίο παρουσιάσθηκαν οι νεότερες έρευνες για την καταπολέμηση των εντόμων, που είναι επιβλαβή για τα φρούτα. Το Συνέδριο οργανώθηκε από το Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας (Βιέννη), σε συνεργασία με άλλους ειδικούς φορείς, Πανεπιστήμια και την Ο.Α.Κ. Στα πλαίσια του συνεδρίου εγκαινιάσθηκε το «πατητήρι» της Ο.Α.Κ., αφού προηγήθηκε μια στιγμή σιωπής και περισυλλογής των συνέδρων — μια μυστική προσευχή για την απειλούμενη κτίση και τους καρπούς της γης.

822 18: «Ως ωραία γερόντων σοφία». Πρβλ. 803.

Συμμετοχή τροφίμων του Γηρ. Χανίων.

823 19 Η Κρήτη σήμερα

Συμμετοχή Καθηγητών και μαθητών της Σχολής Herder του Δυτ. Βερολίνου.

824 23: Τα Ελληνικά Γράμματα στη Δύση σήμερα

Συμμετοχή Καθηγητών και μαθητών του Σχολείου ανθρωπιστικών σπουδών του Hildesheim.

825 26: Ο Ορθοδοξία σήμερα

Ημερίδα με ομάδα Ολλανδών.

826 30: Μετανάστευση - παλινόστηση

Συμμετοχή Κοινωνικών λειτουργών και άλλων ειδικών από την περιοχή του Παλατινάτου (υπεύθυνος: Π. Αποστολάκης), που φιλοξενούνται στο Πολιτιστικό Κέντρο της Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΖΩΗ

Η σημερινή ραγδαία εκκοσμίκευση μας επιβάλλει μια συνετή διάκριση στα βασικά κριτήρια της εκκλησιαστικής παιδείας από μια γενική και αφηρημένη «Θρησκευτική Εκπαίδευση». Χωρίς να πρεσβεύουμε ότι υπάρχει αντίθεση μεταξύ των δύο, πρέπει να αποδεχθούμε ότι υπάρχει ανάγκη για μια προσεκτική διάκριση. Η επιστημονική (ψυχολογική - κοινωνιολογική - φιλοσοφική) θεώρηση της θρησκείας γενικά είναι σήμερα απόλυτα ανθρωποκεντρική. Πηγή της θεωρείται η φανταστική σύλληψη ενός ιδεατού κόσμου ή ο μετασχηματισμός ασυνείδητων ροπών και ορμών του υποκειμένου ή η κοινωνική ανάγκη που επιβάλλει η «ανέχεται» ακόμη μεταξύ των άλλων κινήτρων και μέσων κοινωνικοποιήσεως ένα συμβατικό θρησκευτικό συμβόλαιο. Η «θρησκευτικότητα» αυτή σήμερα έχει καταστεί ευάλωτη από την ποικιλόμορφη δογματική ή πρακτική αθεία σε μια κοινωνία που διψάει για χειραφέτηση και υπερνίκηση παραδοσιακών δεσμών. Τα κριτήρια για μια δυναμική εκκλησιαστική εκπαίδευση πρέπει να στηριχθούν στην πίστη της Εκκλησίας ως το παράδοξο και ανεπανάληπτο γεγονός, που ανακαίνιζει δυναμικά την κοινωνική και απομική ζωή και που εξαρτάται από την προσωπική ελεύθερη επιλογή του νέου σπουδαστή. Απέναντι σ' ένα ομιχλώδες και ακαθόριστο συναίσθημα ψυχολογικής, βιολογικής και κοινωνικής ανάγκης η εκκλησιαστική παιδεία θ' αντιπαρατάξει το ξέχωρο, το νέο, το ιδιαίτερο σταγχείο βαθύτερης παιδείας και αγωγής, που ξυπνά τον όλον άνθρωπο σε νέα ενόραση της πραγματικότητας της ιστορίας και νέα σύλληψη του απύθμενου βάθους της υπάρξεως του μεταξύ ελευθερίας και αναγκαιότητας.

Αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα την βαθύτερη επίσης καταξίωση της λεγόμενης «θρησκευτικής παράδοσης» μέσα στη συνέχεια ζωής και παρουσίας της Εκκλησίας, συνδεδεμένης με την ιστορική πραγματικότητα, άμεσα και ρεαλιστικά, με κίνητρο όχι την επανάληψη, αλλά τη δημιουργική εκ νέου ανάληψη του δοσμένου από το παρελθόν, σήμερα, κατά νέο τρόπο και με ανακαίνισμένη μορφή στην επαφή της παιδείας αυτής με το σύγχρονο κόσμο (...)

Στο σημείο αυτό και με πνεύμα ταπεινοφροσύνης που πηγάζει ακριβώς από το κριτήριο αυτό, μπορεί κανείς ν' αξιολογήσει την ιδιαιτερότητα της εκκλησιαστικής παιδείας. Είναι παιδεία στο παράδοξο και στο μυστήριο που απαιτεί ελεύθερη εκλογή στο χώρο της γνώσης ως επίγνωση αλήθειας... Η ιδιαιτερότητα αυτή δεν καθιστά μόνο την εκκλησιαστική παιδεία σαφώς ιδιαίτερο κύκλο σπουδών, αλλά και κυρίως την αξιολογεί θετικά ως προς το πρώτιστο καθήκον της: να είναι μια από τις πιο σπουδαίες πνευματικές δυνάμεις μέσα στην παιδεία...

Η ιδιαιτερότητα αυτή σήμερα επιβάλλει την ανάγκη για μια ακόμη τελική διάκριση που πρέπει να γίνει κυρίως στον ελληνικό χώρο. Εννοούμε αυτή μεταξύ της «λαϊκής θρησκευτικότητας» και της εκκλησιαστικής κατ' επίγνωση ζωής. Πάλι θα πρέπει να τονισθεί ότι τα κριτήρια μας δεν πρέπει να προέρχονται από μια οξεία αντίθεση μεταξύ των δύο. Μην απατώμεθα: χωρίς τη λαϊκή θρησκευτικότητα, η πίστη δύσκολα θρίσκει το σημείο επαφής με τον

ΑΙΩΝΙΑ**Η ΜΝΗΜΗ****ΑΥΤΟΥ****ΨΗΦΙΣΜΑ**

Το Διοικ. Συμβούλιο της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, ύστερ' από το άγγελμα της εκδημίας του διακεκριμένου θεολόγου Καθηγητή

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΝΗΣΙΩΤΗ

που με τη χαρισματική προσωπικότητά του πρόσφερε μεγάλες υπηρεσίες στο Γένος και πρόθαλε διεθνώς την Ορθοδοξία, ενώ παράλληλα πρόσφερε αξιόλογες υπηρεσίες στην Ορθόδοξη Ακαδημία,

ΨΗΦΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

1. Να εκφράσει τα συλλυπητήριά του στους οικείους του.
2. Να διαθέσει υποτροφία 30.000 δρχ. εις μνήμην του.
3. Να παραστεί ο Πρόεδρος του Ιδρύματος στην κηδεία του.
4. Να εξάρει την προσωπικότητα και το έργο του σε ειδική συνεδρία του Ιδρύματος.
5. Να δημοσιευθεί το παρόν σε τοπικές εφημερίδες.

Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης, 19 - 8 - 1986

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

(† Ο Κισάμου και Σελίνου (Αλεξ. Παπαδερός)
ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ)

μεγάλο όγκο των ανθρώπων, ιδίως στην Ελλάδα...

Στη χώρα μας η λαϊκή θρησκευτικότητα είναι πολύ θαυμάζωνη. Έχει όμως κλονισθεί ανεπανορθώτα την τελευταία κυρίως δεκαετία, λόγω του σεκουλαρισμού και του αιτήματος για χειραφέτηση στην παράδοση. Ακριβώς (...) το γεγονός ότι κλονίζεται, καί το τρέπει να διατηρηθεί ως σημείο επαφής, επιβάλλει στην εκκλησιαστική εκπαίδευση σοβαρότατο και δύσκολο καθήκον κάθαρσης και ερμηνείας, για να επιτευχθεί διαφώτιση στο πρόβλημα της ενσυνείδητης επιλογής και της αποδοχής της πίστης.

Στην περιοχή που ορίζει η Αποκάλυψη, στο Χριστό, δεν υπάρχει αντίθεση, μεταξύ Υπερβατικού γεγονότος (όπως

ΤΑ ΔΕΝΤΡΥΛΑΙΑ

(Συνοψίζουμε μερικές από τις σκέψεις και διαπιστώσεις του Καθηγητή Φ. Καφάτου κατά την τελετή της αναγόρευσής του σε Εταίρο της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης. Πρβλ. 786)

- Τα λίγα λόγια που θα πω, θα μου επιτρέψετε να τα αφιερώσω στη μητέρα μου, που παρευρίσκεται, και στη μνήμη του πατέρα μου.
- Όσα θα πω αποτελούν προσωπική μαρτυρία, που έρχεται στο μυαλό, καθώς αισθάνομαι την είσοδο στην Ακαδημία αυτή ως επιστροφή στο σπίτι μου. Γιατί διαβλέπω κάτι το κοινό ανάμεσα στο έργο της Ακαδημίας και στις επιδιώξεις της προσωπικής και επιστημονικής μου ζωής. Κάτι το κοινό ανάμεσα στην Ακαδημία, στο Πανεπιστήμιο, στο Ερευνητικό Κέντρο Κρήτης.
- [Αφού αναφέρθηκε ύστερα στην πορεία της Βιοτεχνολογίας και στα σύγχρονα επιτεύγματά της, ο ομιλητής πρόσθεσε]:
 - Όπως μας διδάσκει η Ιστορία, η επιστήμη ξεκινά από ανάγκες που προέρχονται τόσο από τον πόλεμο, όσο και από την ειρήνη, και μπορεί να οδηγήσει τόσο στον πόλεμο, όσο και στην ειρήνη. Αυτό εξαρτάται σε μεγάλο ποσοστό από την κοινωνία, στην οποία χρησιμοποιείται και δρα η επιστήμη.
 - Οι επιστήμονες, ως ιδιαίτερα πληροφορημένοι πολίτες, δεν μπορούν να απορρίψουν από τους ώμους τους το βάρος της δικής τους μεγάλης ευθύνης. Θέλω, ωστόσο, να τονίσω – και αυτό είναι ένα σημάδι αυτογνωσίας και ταπεινοφρούσύνης της επιστήμης –, ότι η επιστήμη δεν είναι πάνω από την κοινωνία: η κοινωνία είναι το καθοριστικό στοιχείο για την ανάπτυξη της επιστήμης, για την κατεύθυνση προς την οποία θα κινηθεί, αλλά και για το αν θα κινηθεί.
 - Ποια είναι η πορεία της επιστήμης στην Ελλάδα σήμερα; Ποιες οι προοπτικές της; Πρέπει να τολμήσουμε να μιλήσουμε, άφοβα και προφητικά.
 - Δεν ισχυρίζομαι πως δεν γίνεται τίποτε! Για να υπολογίσουμε όμως σωστά εκείνο που πρέπει να καταφέρουμε, οφείλουμε να ομολογήσουμε πρώτα, πως η επιστήμη δεν παιζεί σημαντικό ρόλο στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία.
 - Η κοινωνία μας σήμερα είναι μια κοινωνία που δεν παράγει μεγάλο ποσοστό γνώσης. Απλώς την εισάγει, όπως εισάγει σχεδόν τα πάντα.
 - Καταναλώνουμε περισσότερα από όσα παράγουμε, τόσο στην υλική, όσο και στην πνευματική σφαίρα.
 - Αν αυτό δεν αλλάξει, φοβούμαι πως η χώρα μας δεν έχει μέλλον. Έχουμε βαθιές ρίζες. Είμαστε από τους αρχαιότερους λαούς του κόσμου, με τεράστια συμβολή στην Ιστορία της ανθρωπότητας. Έχουμε όμως μέλλον; Και άλλοι λαοί κατάφεραν, όπως και μεις, πολλά. Κι όμως έσθησαν... Θα επιζήσουμε εμείς;
 - Αυτό δεν εξαρτάται μόνο από τις μεγάλες πολιτικές και οικονομικές αποφάσεις, ούτε από τα συνθήματα για εθνική ανεξαρτησία. Εξαρτάται κυρίως από την καθημερινή, τη δύσκολη δουλειά. Και εδώ ακριβώς φοβούμαι πως χάνουμε τον αγώνα. Κι αν δεν καταλάβουμε πως τον χάνουμε και γιατί, με μαθηματική ακρίβεια θα φθάσουμε, ως έθνος, στον αφανισμό, προς τον οποίο ήδη πορευόμαστε.
 - Χάνομε τον αγώνα για επιβίωση, γιατί η κοινωνία δεν είναι οργανωμένη για παραγωγικότητα ούτε στην πνευματική, ούτε και στην οικονομική σφαίρα. Γιατί στην καθημερινή ζωή κινητήρια δύναμη έχει γίνει όχι το κοινό καλό, όχι το οφείλουμε να δημιουργήσουμε, αλλά η ελάττωση της προσπάθειας και το ατομικό κέρδος. Είμαστε μια κοινωνία, στην οποία μεγιστοποιείται το βόλεμα και η ατομική αρπαγή.
 - Το φαινόμενο αυτό παρατηρείται όχι μόνο στο εμπόριο ή στην πολιτική, αλλά και στην ίδια την επιστήμη και στην παιδεία. Παρά τις φωτεινές εξαιρέσεις, εγκεντρικές συνδικαλιστικές διεκδικήσεις έχουν γίνει το κεντρικό γνώμισμα της ζώης τόσο των φοιτητών μας, όσο και των ερευνητών. Οι φοιτητές ενδιαφέρονται πάνω απ' όλα για το πόσες ώρες λιγότερης δουλειάς θα έχουν, πώς θα εξασφαλίσουν περισσότερες διευκολύνσεις ή κουπόνια, χωρίς να ρωτούν τι θα δώσουν. Το ίδιο και οι επιστήμονες: ενδιαφέρονται για το πώς θα έχουν πιο γρήγορα αυτόματη μονιμότητα, αύξηση αποδοχών, σιγουριά, όχι όμως και για το τι θα δώσουν σ' αυτό τον τόπο.
 - Δεν τους κατηγορώ μονόπλευρα. Τέτοια φαινόμενα χαρακτηρίζουν ολόκληρη την κοινωνία μας. Πρέπει όμως να μπει βαθιά το νυστέρι. Να κατανοήσουμε πως αυτά είναι φαινόμενα πνευματικής σήψης. Το εκπαιδευτικό μας σύστημα, δηλαδή η ίδια η κοινωνία, αγνοεί την αναγκαιότητα του να παράγει γνώση και να την εισάγει στην παραγωγή. Αγνοεί τη σύγχρονη επιστημονική επανάσταση. Αγνοεί την αναγκαιότητα της επιστήμης και τις ίδιαίτερες απαιτήσεις που έχει η καλλιέργειά της. Αγνοεί πως αυτοκαταστρέφεται όταν δεν θάζει ως απόλυτο μέτρο κρίσης την ποιότητα και την αξιοκρατία. Όταν υποκύπτει σε προσωπικούς, συντεχνιακούς και κομματικούς υπολογισμούς. Η κοινωνία μας βρίσκεται σε βαθύτατη σύγχυση, καθώς αντιλαμβάνεται και επιδιώκει τη δημοκρατικότητα ως ισοπέδωση προς τα κάτω. Χαρακτηρίζεται από ένα κυνηγητό της εξουσίας και όχι της δημιουργικότητας.
 - Μέσα σ' αυτή τη μαύρη εικόνα πρέπει να κρατήσουμε ψηλά την ελπίδα. Πρέπει να προφυλάξουμε τα τρυφερά βλαστάρια. Όταν ο πατέρας μου αγωνιζόταν για την αναδάσωση της Κρήτης, έθαζε φράχτες γύρω από τα δεντρύλια που φύτευε. Έτσι κι εμείς πρέπει να βάλουμε φράχτες γύρω από τα φυτώρια της ποιότητας στην κοινωνία μας ζωή. Η Ορθόδοξη Ακαδημία, το Πανεπιστήμιο Κρήτης, το Ερευνητικό Κέντρο Κρήτης είναι ιδρύματα, που αποτελούν σήμερα πολύτιμες ελπίδες για το μέλλον του τόπου. Γιατί δημιουργούν, γιατί αντιστέκονται στην κοινωνική ερήμωση. Πρέπει να τα προφυλάξουμε!

Θα το συνελάμβανε η απλή θρησκευτικότητα) και Ιστορίας. Ακριβώς η ενσάρκωση, παρά την καταλυτική έννοια του Σταυρού απέναντι στην αξία της ιστορίας «καθαυτήν», χωρίς όμως το γεγονός της Ανάστασης δεν επιτρέπει τον οξύτατο διαχωρισμό μεταξύ των δύο... 'Ο, τι συμβαίνει στην Ιστορία δεν είναι ξένο στην Αποκάλυψη, αλ-

λά τελεί σε άμεση αναφορά προς αυτή, ενώ η Αποκάλυψη δεν έχει πραγματικότητα, εάν δεν είναι το κέντρο της Ιστορικής πραγματικότητας.

(Από την εισήγηση του Ν. Νησιώτη - 20 / 10 / 1982 - στην Ομάδα Εργασίας του ΠΕΠΙΘ για την αναδιοργάνωση της Εκλησιαστικής Εκπαίδευσης).

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗ

- Ως Μητροπολίτης Γερμανίας καλλιέργησα την ιδέα οργάνωσης του Ευρωπαϊκού Ελληνισμού, γιατί έβλεπα ότι οι νέες εστίες του, που δημιουργήθηκαν μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, δεν ήταν προσωρινές, όπως ενομίζετο αρχικά, αλλά γινόταν μόνιμες. Ότι επρόκειτο δηλ. για την τρίτη μετανάστευση του Ελληνισμού μετά την εξάπλωση της κλασικής Ελλάδας και την έξοδο προς τη Δύση των Βυζαντινών μετά την Άλωση.
- Την οργάνωση αυτή είχα οραματισθεί τόσο στη μορφή των συλλογικών φορέων, όσο και κυρίως στη μορφή γενικότερης συσπείρωσης όλου του ελληνικού δυναμικού, ώστε και τα προβλήματά του στις Χώρες μετανάστευσης να αντιμετωπίζει αποτελεσματικότερα και να αναδεικνύεται πιστός στην πατρίδα Ελλάδα και χρήσιμος.
- Οι σκέψεις μου εκείνες δημοσιεύθηκαν σποραδικά στον αθηναϊκό Τύπο και συνολικά σε μικρό έντυπο το 1979 με τίτλο: «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - ΑΛΛΗΛΕΥΓΓΥΗ ΝΤΟΠΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ».
- Ο Ελληνισμός, από τα πανάρχαια χρόνια μέχρι σήμερα, σημαδεύει την Ευρώπη με το πνεύμα του, με τις εκκλησιαστικές και άλλες εστίες του στη Δύση.
- Οι στόχοι αυτού του Ελληνισμού και του οικουμενικού πνεύματός του πρέπει να είναι στο μέλλον κυρίως δυο:
 - Η διατήρηση της ταυτότητάς του, στηριγμένης στη γλώσσα μας και στην ορθόδοξη πνευματική μας παράδοση. Και τα δύο αυτά θεμέλια είναι όχι μόνο ελληνικά, αλλά και οικουμενικά, παγκόσμια. Έτσι, δεν θα κινδυνεύσουμε να απομονωθούμε από την Ευρώπη και την ανθρωπότητα, ούτε να κατηγορηθούμε για σωβινισμό.
 - Ελπίζομε πως η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δεν θα παραμείνει απλώς τελωνειακή ένωση και οικονομική συνεργασία ορισμένων λαών της Ευρώπης, αλλά θα προχωρήσει σε βάθος και πλάτος, για να περιλάβει όλους τους λαούς της ευρωπαϊκής Ήπειρου, από το Γιβραλτάρ ως τα Ουράλια, σε μια Ευρωπαϊκή Συμπολιτεία και να ανακαινισθεί σ' ένα καλύτερο κόσμο.
 - Για την ανακαίνιση αυτή πολλοί Ευρωπαίοι στρέφονται ήδη στις ρίζες τους: στην ελληνορωμαϊκή κληρονομιά και τη χριστιανική πίστη. Δεν έχουμε λοιπόν κι εμείς οι Έλληνες να πούμε ένα λόγο στη φάση αυτή της νέας ευρωπαϊκής Αναγέννησης, προβάλλοντας την ελληνορθόδοξη πνευματικότητά μας; Μια πνευματικότητα, που, αποφεύγοντας κάθε παλιό και νεότερο μονοφυσιτισμό, μπορεί να κλονίσει τη μονομέρεια του ορθολογισμού και της τεχνοκρατίας και να αναθεωρήσει τη μονόπλευρη και χρεωκοπημένη πια ανθρωπολογία του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού;
 - Φυσικά, η οργάνωση του Ευρωπαϊκού Ελληνισμού πρέπει να θεωρείται κάτω από το πρίσμα και το αίτημα της οργάνωσης ολόκληρου του Ελληνισμού της Διασποράς, λαμβάνοντας υπόψη και τα διδάγματα της Ιστορίας. Όπως γνωρίζουμε:
 - Ο αρχαίος Ελληνισμός της Διασποράς εξαφανίσθηκε.
 - Ο Ελληνισμός της μετά την Άλωση Διασποράς εξαφανίσθηκε επίσης.
 - Τι θα γίνει λοιπόν με τα 4 ή 5 εκατομμύρια των σημερινών Ελλήνων, που συγκροτούν τις μικρές Ελλάδες έξω από την Ελλάδα; Δεν είμαστε μεγάλος λαός, για να διαφωνούμε ακίνδυνα! Ούτε και μπορούμε να μείνουμε καρφωμένοι στο στενόμακρο θράχο της χερσονήσου μας. Πρέπει

λοιπόν να βρούμε γέφυρες, που θα συνδέουν τον απόδημο και τον αυτόχθονο Ελληνισμό. Πρέπει να βρούμε αυλάκια, που θα γυρίσουν πίσω, στο εθνικό σώμα, το αίμα και το πνεύμα, που σκορπίεται με την αποδημία. Πρέπει να δημιουργήσουμε μια αλληλεγγύη ανάμεσα στον απόδημο και στον αυτόχθονα Ελληνισμό. 'Ολ' αυτά πρέπει να επιδιωχθούν, τόσο στο οικονομικό, όσο και στο πνευματικό επίπεδο.

(Απόσπασμα από την εισήγηση του Σεβασμ. Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίου στο συνέδριο αριθμ. 816).

ΔΕΥΤΕΡΗ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Η Ο.Α.Κ. απόκτησε μια «αδελφή» Ακαδημία στο θορρά της Ευρώπης και συγκεκριμένα στην Ι. Μονή Νέου Βαλάμο της Φινλανδίας. Κατά τις σχετικές τελετές των εγκαινίων (10 - 12 Οκτωβρίου) το Οικουμενικό Πατριαρχείο και την Ο.Α.Κ. εκπροσώπησε ο Γεν. Διευθυντής Αλέξ. Παπαδερός. Για το νέο αυτό Ίδρυμα της Ορθοδοξίας θα γράψουμε περισσότερα στο επόμενο τεύχος.

Ο ΣΕΒΑΣΜ. ΠΕΡΓΗΣ ΣΤΗΝ Ο.Α.Κ.

Τον Ιούλιο επισκέφθηκε το Ίδρυμα ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Πέργης Ευάγγελος, μέλος της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου, συνοδευόμενος από τον Μ. Πρωτοπρεσβύτερο Γεώργιο Τσέτση, Μόνιμο Αντιπρόσωπο του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην έδρα του Π.Σ.Ε. και τη σύζυγό του.

Ο ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΤΗΣ ΔΥΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ Ο.Α.Κ

Τον περασμένο Σεπτέμβριο επισκέφθηκε την Ο.Α.Κ. ο Πρεσβευτής της Δυτ. Γερμανίας στην Αθήνα Rudiger von Pachelbel και ενημερώθηκε για το έργο του Ιδρύματος. Κατά τη διάρκεια της φιλοξενίας του στην Ο.Α.Κ. επισκέφθηκε επίσης το Σεβασμ. Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίο.

ΧΑΙΡΕΤΙΖΟΜΕ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥΣ ΑΡΧΟΝΤΕΣ

Η Ο.Α.Κ. και οι συνεργάτες της χαιρετίζουμε τους νέους Δημοτικούς και Κοινοτικούς Αρχοντες του Νησιού μας, τους συγχαίρουμε για την εκλογή τους και ευχόμαστε να είναι ευλογημένο από το Θεό το έργο τους στη διακονία του λαού Του.

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

Το παραπάνω θέμα ανέπτυξε ο Γεν. Διητής Αλέξ. Παπαδερός σε συγκέντρωση που έγινε τον περασμένο Αύγουστο στα Χανιά, στα πλαίσια εκδηλώσεων, που οργάνωσαν η Ενορία Αγ. Κων/νου και διάφοροι φορείς της Ν. Χώρας.

Θ' ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ (ΚΕΚ)

Η παραπάνω Συνέλευση πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο του Stirling της Σκωτίας (4 - 11 Σεπτεμβρίου), 7 χρόνια μετά την προηγούμενη, που είχε γίνει στην Ο.Α.Κ. τον Οκτώβριο του 1979. Έλαβαν μέρος 211 αντιπρόσωποι των Εκκλησιών - μελών του ΚΕΚ (με δικαιώμα ψήφου), από 26 Χώρες. Από αυτούς 49 ήταν Ορθόδοξοι. Επίσης πήραν μέρος αντιπρόσωποι της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών και άλλων οικουμενικών και διεθνών Οργανισμών, σύμβουλοι, δημοσιογράφοι κ.λ.π. (συνολικά περίπου 450 άτομα).

Εκτενής ανασκόπηση έδειξε το πλήθος των δραστηριοτήτων του Συμβουλίου από τη Γεν. Συνέλευση της Κρήτης και εξής. Το θέμα της Συνέλευσεως («ΔΟΞΑ ΤΩ ΘΕΩ ΚΑΙ ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ») έδωσε την ευκαιρία για μεστές σε περιεχόμενο εισηγήσεις και συζητήσεις. Έγινε ακόμη πιο αισθητή η σημασία του ανώτατου αυτού οργάνου διεκκλησιαστικής συνεργασίας τόσο για την προαγωγή της ενότητας της Εκκλησίας, όσο και για τον αγώνα «υπέρ της ειρήνης του σύμπαντος κόσμου». Καθορίστηκαν οι βασικές κατευθύνσεις, προς τις οποίες θα πορευθεί το Συμβούλιο κατά τα επόμενα χρόνια. Αποφασίσθηκε να τονωθούν οι σχέσεις του Συμβουλίου με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, με το Π.Σ.Ε. και άλλους οικουμενικούς Οργανισμούς και να πρωθηθεί ο διάλογος με τον Ιουδαϊσμό και τον Ισλαμισμό. Προσπάθεια για έμμεση δικαίωση του προστυτισμού δεν ευδοκίμησε, κυρίως εξαιτίας της αντίδρασης των Ορθόδοξων. Αντίθετα υπογραμμίσθηκε η ανάγκη γενικής ενεργοποίησης για τον επανευαγγελισμό της εκκοσμικευμένης Ευρώπης (πρβ. ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ 2 (1986) 13 εξ.). Οι σχέσεις Ανατολής - Δύσης παραμένουν σταθερό μέλημα του Συμβουλίου, το οποίο θα λάβει, ωστόσο, σοβαρότερα υπόψη στο μέλλον και τις σχέσεις Βορά - Νότου. Θα συνεχισθεί η συνεργασία με το Π.Σ.Ε. στον τομέα της διεκκλησιαστικής θοής, η οποία πρέπει να ενισχύσει ακόμη περισσότερο προγράμματα για πρόσφυγες, πολιτικούς φυγάδες, μετανάστες, εργάτες και άλλες ομάδες εμπειρίστατων ανθρώπων. Το τμήμα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα διευρυνθεί με τη συγκρότηση Γραμματείας, που θα καλύπτει επίσης προβλήματα Ειρήνης και Δικαιοσύνης. Η παρουσία των Ορθόδοξων υπήρξε αισθητή και αποτελεσματική. Μερικά «σημεία τριβής» αντιμετωπίστηκαν με σθεναρή και ομόψυχη παρέμβαση των Ορθόδοξων, ύστερα από σχετική πρωτοβουλία του Προέδρου της αντιπροσωπείας του Οικουμενικού Πατριαρχείου, Σεβασμ. Μητροπολίτη **Μύρων Χρυσόστομου**, σε αγαστή συνεργασία με τους Προέδρους και τα μέλη των λοιπών ορθόδοξων αντιπροσωπειών.

Την Κυριακή, 7, Σεπτεμβρίου, ορθόδοξοι αντιπρόσωποι εκκλησιάσθηκαν στον ιερό Ναό του Ευαγγ. Λουκά της Γκασκώνης, όπου ετέλεσε τη Θ. Λειτουργία ο Σεβασμ. Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγ. Βρετανίας **Μεθόδιος**, ενώ ο Πρόεδρος της

εκεί Κοινότητας **Αργυρός Τάκης** δεξιώθηκε με εγκαρδιότητα τους συνέδρους. Την επομένη, εξάλλου, εορτή του Γενεσίου της Θεοτόκου, τα περισσότερα μέλη της Συνέλευσεως παρακολούθησαν την ορθόδοξη Θ. Λειτουργία, στο τέλος της οποίας έγινε επιμνημόσυνη δέηση υπέρ αναπάυσεως των ψυχών των αειμνήστων **Ιουστίνου**, Πατριάρχου Ρουμανίας, και Καθηγ. **Ν. Νησιώτη**, που είχαν στηρίξει το έργο του Συμβουλίου.

Με την υποδοχή της Εκκλησίας της Σερβίας ολοκληρώθηκε η συμμετοχή στο Συμβούλιο όλων των Ορθόδοξων Εκκλησιών της Ευρώπης και η εκπροσώπηση σ' αυτό όλων των Χωρών της Ήπειρου μας, πλην της Αλβανίας.

Αλλαγές στα όργανα του ΚΕΚ

Ο Γεν. Γραμματέας **G. Williams**, ύστερ' από μακρά θητεία, απέρχεται στις 31 Ιανουαρίου 1987 και τη θέση του καταλαμβάνει ο **J. Fischer**. Άλλαγές προσώπων έγιναν επίσης στο Προεδρείο και στη Συμβούλευτική Επιτροπή, που αποτελούν τα ανώτατα διοικητικά όργανα του ΚΕΚ. Στο 8μελές Προεδρείο 3 θέσεις κατέλαβαν ορθόδοξοι Μητροπολίτες: **Ο Ελβετίας Δαμασκηνός** (στη θέση του **Μύρων Χρυσόστομου**, που δε θέλησε να ανανεωθεί η θητεία του), **ο Λεινγκραντ και Νόβγκοροντ Αλέξιος** (επανεκλογή) και **ο Αρντεάλ (Τρανσούλβανίας) Αντώνιος** (μέχρι τώρα μέλος της Συμβουλ. Επιτροπής). Στην Επιτροπή αυτή, εξάλλου, ανά μία θέση κατέλαβαν για πρώτη φορά η Εκκλησία της Ελλάδος (Μητροπολίτης **Περιστερίου Χρυσόστομος**) και της Βουλγαρίας (Καθηγ. **Κοεν**), ενώ εκλέχτηκε για τρίτη φορά (από το 1974) ο **Αλέξ. Παπαδερός**, μέλος της Αντιπροσωπείας του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Από τα 27 μέλη της Επιτροπής, 6 εκπροσωπούν Ορθόδοξες Εκκλησίες. Την Αντιπροσωπεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου, σύμφωνα με σχετική απόφαση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου, αποτελούσαν: οι Μητροπολίτες **Μύρων Χρυσόστομος** (Πρόεδρος) και **Ελβετίας Δαμασκηνός**, ο Επίσκοπος **Σασίμων Ιερεμίας**, ο **M. Πρωτοπρεσβύτερος Γ. Τσέτσης** (Πρόεδρος της επί Θ. Λατρείας Επιτροπής της Συνέλευσεως), ο Πρωτοπρεσβύτερος - Καθηγητής **Γ. Δράγας** και ο Άρχων Υπομνηματογράφος **Αλέξ. Παπαδερός**. Στις εργασίες της Συνέλευσεως συμμετείχαν επίσης ο Αρχιμ. **Γεννάδιος Αυμούρης** και ο Υφηγητής **Γρ. Λαρεντζάκης** ως θεολογικοί Σύμβουλοι.

«ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ»

Τριμηνιαίο περιοδικό

ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

730 06 Κολυμπάρι - Χανιά.

Τηλεφ.: 0824 - 22245 TELEX 0291253.

Διευθυντής Συντάξεως και υπεύθυνος κατά τον νόμο:

Αλέξανδρος Παπαδερός.

Επίσησια συνδρομή δρχ. 200

εξωτερικού διολλάρια 5.

Εμβάσματα: ΑΤΕ - Χανιά, Λογαριασμός 4233/3260

Τιμή τεύχους δρχμ. 20

Γίνονται δεκτές προαιρετικές εισφορές